

Belügyminisztérium
Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság
Tűzvédelmi Főosztály

H-1149 Budapest, Mogoródi út 43. ☒: 1903 Budapest, Pf.: 314.
Tel: (36-1) 469-4112, Fax: (36-1) 469-4115
E-mail: okf.tuzvedelem@katved.gov.hu

503/0976(S)-900(3)

Elektronikus úton továbbítandó!

Szám: 35000/12055-1/2015/ált.

Ügyintéző: Barta-Vámos László tű. őrnagy
Telefon: 469-4304
E-mail: laszlo.barta-vamos@katved.gov.hu
Tárgy: tájékoztatás könnyűszerkezetes technológiával készülő épületek megfelelőségének igazolásáról

Pákozdi Előd Ervin
alelnök
Építőipari Panasziroda vezető

Építkezők Országos Egyesülete

info@nyugodtepitkezes.hu

Tisztelt Alelnök Úr!

A 2015. december 1-én megküldött, a rendszerengedéllyel rendelkező építési módszerek, és könnyűszerkezetes technológiával készülő épületek megfelelőség igazolásával kapcsolatban megküldött kérdésekkel összefüggésben az alábbiakról tájékoztatom:

Az Országos Tűzvédelmi Szabályzatról szóló 54/2014. (XII. 5.) BM rendelet (a továbbiakban: OTSZ) 13. § (5) bekezdése szerint:

13. § (5) Rendszerengedéllyel rendelkező építési módszerek, a könnyűszerkezetes technológiával készülő épületek csak akkreditált intézet által bevizsgált technológiával és szerkezeti elemekkel, rétegrenddel, kialakítással létesíthetők.

Az OTSZ e szakasza nem határozza meg, hogy az előírás építési termékre (készletre), vagy építményszerkezetekre vonatkozik, a lényeg az, hogy könnyűszerkezetes technológiával készülő épület esetén annak alkotó elemeinek megfelelőségét akkreditált intézet vizsgálatával kell igazolni. A könnyűszerkezetes épület lehet egy gyártó vagy rendszergazda terméke, mint építési készlet, illetve lehet egy akkreditált intézet által bevizsgált építményszerkezetekből, építési termékekből összeállított épület.

A könnyűszerkezetes épület, mint építési készlet

A könnyűszerkezetes ház, építmény, mint építési készlet (több elemből álló építési termék) forgalmazását, beépítését a tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról szóló 1996. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Ttv.) 13. § (1) bekezdése, továbbá az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (a továbbiakban: Étv.) 41. § (1)-(2) bekezdései, valamint az építési termék építménybe történő betervezésének és beépítésének, ennek során a teljesítmény igazolásának részletes szabályairól szóló 275/2013. (VII. 16.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Kr.) 5. § (1)-(3) bekezdései szabályozzák:

Ttv. 13. § (1) Építési terméket forgalomba hozni, forgalmazni akkor lehet, ha az a 305/2011/EU rendelet szerint forgalomba hozható. Beépítéskor az építési termék teljesítményét az építési termék építménybe történő betervezésének és beépítésének, ennek során a teljesítmény igazolásának részletes szabályairól szóló jogszabályban meghatározott módon igazolni kell.

Étv. 41. § (1) Építménybe építési terméket csak az építményekre vonatkozó alapvető követelmények teljesülése mellett szabad betervezni, illetve beépíteni.

(2) Az építési termék az (1) bekezdésben foglalt követelmények teljesülése érdekében beépítésre akkor alkalmas ha:

a) az építési termékek forgalmazására vonatkozó harmonizált feltételek megállapításáról és a 89/106/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2011. március 9-i 305/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: 305/2011/EU rendelet) 4. cikkében meghatározott gyártói teljesítménynyilatkozatban foglaltak megfelelnek az elvárt műszaki teljesítményeknek, vagy

b) a 305/2011/EU rendelet 37. és 38. cikkeiben körülírt egyedi műszaki dokumentáció az ott leírtak szerint rendelkezésre áll és az abban foglaltak igazolják az elvárt műszaki teljesítményeknek való megfelelést, vagy

c) az építési termék megfelel a külön jogszabályban meghatározott követelménynek.

Kr. 5. § (1) Az építési termék - a 7. §-ban felsorolt építési termékek kivételével - az építménybe akkor építhető be, ha termék teljesítményét

a) a harmonizált szabvány által, vagy európai műszaki értékeléssel szabályozott termékek esetében a 305/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet rendelkezéseinek megfelelően, vagy

b) a termékre vonatkozó harmonizált európai szabvány hiányában a (2) és (3) bekezdés szerinti teljesítménynyilatkozat igazolja.

(2) Az (1) bekezdés b) pontjában meghatározott esetben a teljesítménynyilatkozatot nem harmonizált európai szabvány, nemzetközi szabvány, magyar szabvány, vagy 2013. július 1-je előtt kiadott hatályos építőipari műszaki engedély alapján is ki lehet állítani, ha a felsorolt dokumentumokból az építési termék tervezett felhasználása szempontjából lényeges, alapvető termékjellemzők, ezek vizsgálatának, értékelésének módszerei és a teljesítményállandóság értékelésének és ellenőrzésének a 305/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet V. melléklete szerinti rendszere meghatározható.

(3) Ha a (2) bekezdés szerinti dokumentumok egyike, vagy a dokumentumok összessége nem szolgáltat elegendő információt a teljesítménynyilatkozat kiállításához, a gyártó - választása szerint - a rendelkezésére álló dokumentumok felhasználásával, belföldi célú betervezés és beépítés céljából, a 8. § szerinti eljárással nemzeti műszaki értékelést, vagy a 305/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben előírt eljárás szerint az EGT területén történő felhasználás céljából, európai műszaki értékelést készíttethet.

Figyelembe kell venni továbbá a Kr. egyedi termékekre vonatkozó előírásait, a Kr. 2. § 4. pontját, 3. § (4) bekezdését, valamint az 7. §-t:

2. § 4. egyedi termék: nem sorozatban gyártott, meghatározott célra szánt, egyedileg tervezett és legyártott építési termék, amely egyetlen, beazonosítható építménybe kerül beépítésre,

3. § (4) Ahol jogszabály olyan épületszerkezettel szemben állapít meg követelményt, amely önmagában nem egy építési termék vagy nem egy készlet elemeinek összeszerelésével jön létre, hanem több építési termékből, az építési helyszínen, az építési tevékenység során keletkezik, akkor a követelmény teljesítését a tervező az építészeti-műszaki dokumentációban az adott szakterület műszaki előírásai szerint igazolja.

7. § (1) Ha az építési termék egyedi, az építkezés helyszínén gyártott, vagy műemlék építménybe beépített, illetve bontott, hagyományos vagy természetes építési termék és a gyártó által önkéntesen kiadott teljesítménynyilatkozat nem áll rendelkezésre, az építési termék akkor építhető be, ha a beépítéséért felelős műszaki vezető az építési naplóban tett nyilatkozatával igazolja, hogy az építési termék tervezett beépítése megfelel az Étv. 41. §-ában foglaltaknak. Az igazoláshoz a felelős műszaki vezető szakértő, szakértői intézmény vagy akkreditált vizsgálólaboratórium közreműködését is igénybe veheti.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott esetekben a gyártó önkéntes teljesítménynyilatkozatot tehet az 5. § (1) bekezdésében meghatározottak szerint, ha

a) ezt a felhasználóval, tervezővel kötött szerződése rögzíti,

b) ezt a termék speciális jellege, vagy a beépítés különleges követelményei vagy más körülmények indokolják.

(3) Ha az építési termékre nem vonatkozik harmonizált európai szabvány és nem adtak ki európai műszaki értékelést és olyan építési termékkörbe tartozik, amelyre a 305/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet V. melléklete szerinti I+, I vagy 2+ rendszer alkalmazását írja elő

az Európai Bizottság vonatkozó határozata, az (1) bekezdés szerinti mentesség akkor vehető igénybe, ha az igazoláshoz a felelős műszaki vezető szakértő, szakértői intézet vagy akkreditált vizsgáló laboratórium közreműködését dokumentáltan igénybe vette.

Amennyiben a könnyűszerkezetes épületnek van egy gyártója (rendszergazdája), azt lehet építési készletként kezelni, és ez esetben az építési termékek forgalmazására, beépítésére vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

Jogszabályban nincs meghatározva a könnyűszerkezetes épület fogalma, ezért építési készletként történő kezelése esetén, az építési készletbe alapvetően azokat a szerkezeti elemeket indokolt beleérteni, amelyekkel szemben jogszabály követelményt támaszt, például az OTSZ tűzállósági fokozat vagy kockázati osztály szerint meghatározott tűzvédelmi osztály és tűzállósági határérték követelményei (OTSZ 2. melléklet 1. táblázat, a Tűzeseti szerkezeti állékonyság alcímhez). Ezt alapozza meg a Kr. 3. § (3) bekezdése is:

3. § (3) Ahol jogszabály az építési termékkel szemben követelményt állapít meg, ott az építési termék beépíthetőségének feltétele, hogy a teljesítménynyilatkozat tartalmazza a követelménynek való megfelelést igazoló termékjellemzőt.

A könnyűszerkezetes építési készletre nincs harmonizált szabvány, ezért az építési termékek forgalmazására vonatkozó harmonizált feltételek megállapításáról és a 89/106/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló 2011. március 9-i 305/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet V. melléklete 1. pontja szerinti teljesítmény állandóság értékelésére és ellenőrzésére szolgáló rendszer (TÁÉSZER) meghatározásához Európai Műszaki Engedély (ETA), Európai Műszaki Értékelés (EMÉ), Építőipari Műszaki Engedély (EME), vagy Nemzeti Műszaki Értékelés (NMÉ) szükséges. Az építési termékek megfelelőségének a 89/106/EGK tanácsi irányelv 20. cikke (2) bekezdése szerinti, a favázak és gerendák előre gyártott épületszerelvényeire vonatkozó igazolási eljárásáról szóló 1999. június 22-i 1999/455/EK bizottsági határozat, továbbá ismert ETA-k, ÉME-k, NMÉ-k alapján a könnyűszerkezetes építési készletre vonatkozó TÁÉSZER az **1-es rendszer**:

1.2. 1. rendszer

a) A gyártó végzi:

i. az üzemi gyártásellenőrzést;

ii. a gyártó üzemben a gyártó által vett minták meghatározott vizsgálati terv szerint történő további vizsgálatát.

b) A bejelentett terméktanúsító szerv az építési termék teljesítményének állandóságára vonatkozó tanúsítvány kiállításáról, korlátozásáról, felfüggesztéséről, illetve visszavonásáról az általa elvégzett alábbi értékelések és ellenőrzések eredménye alapján határoz:

i. az építési termék teljesítményének értékelése vizsgálatok (többek között mintavétel), számítások, táblázatba foglalt értékek vagy a termék leíró dokumentációja alapján;

ii. a gyártó üzem és az üzemi gyártásellenőrzés alapvizsgálata;

iii. az üzemi gyártásellenőrzés folytatólagos felügyelete, vizsgálata és értékelése.

Az ETA/EMÉ/EME/NMÉ megszerzését követően a gyártónak (rendszergazdának) meg kell szereznie a bejelentett terméktanúsító szerv első típusvizsgálatról és üzemi gyártásellenőrzésről szóló tanúsítványát, ami alapján a könnyűszerkezetes építési készletre a teljesítménynyilatkozat kiállítható.

Ha a könnyűszerkezetes építési készlet megfelel a Kr. 2. § 4. pontja szerinti egyedi termék fogalmának, vagy az építkezés helyszínén gyártották (szerelték össze) a jogszerű beépítés két módon lehetséges:

a) **valamely szervezet elvállalja a gyártó (rendszergazda) szerepet és önkéntesen teljesítménynyilatkozatot ad ki a fent leírt mód alapján, vagy**

b) gyártó (rendszergazda) hiányában a **beépítésért felelős műszaki vezető építési napló bejegyzéssel igazolja a készlet megfelelőségét** (ez esetben a forgalmazáshoz nem kell irat, azt nem lehet számon kérni, csak a beépítésnél lehet a készlet megfelelőségét ellenőrizni), **mely akkreditált intézet vizsgálatán alapul**, tekintettel arra, hogy a TÁÉSZER az 1-es rendszer, ezért szakértő, szakértői intézet vagy akkreditált vizsgáló laboratórium igénybe vétele a Kr. 7. § (3) bekezdése alapján kötelező, valamint az OTSZ 13. § (5) bekezdése az akkreditált intézetet nevesíti.

Az olyan könnyűszerkezetes épület, ami nem építési készlet

Amennyiben a könnyűszerkezetes épületnek **nincs egy gyártója** (rendszergazdája), az épületet, annak szerkezeteit **alkotó elemek különböző forrásokból kerülnek beszerzésre**, különböző gyártóktól, és az építkezés helyszínén az elemek összeépítéséből jönnek létre a szerkezetek, a Kr. 3. § (4) bekezdése alapján, **nem lehet az épületet építési készletként kezelni.**

Az OTSZ azonban ebben az esetben is támaszt tűzvédelmi követelményeket az épületet alkotó építményszerkezetekkel szemben, melyek teljesülését igazolni kell. Az alkalmazott építményszerkezetek tűzvédelmi követelményeknek való megfelelését a Ttv. 13. § (4) bekezdés a)-e) pontjai közül, tekintettel az OTSZ 13. § (5) bekezdésére, az a) vagy c) pontja szerint akkreditált vizsgáló laboratórium bevonásával kell igazolni:

Ttv. 13. § (4) A 305/2011/EU rendelet hatálya alá nem tartozó építményszerkezet műszaki előírásban meghatározott tűzvédelmi követelményeknek való megfelelését, az alábbi módok valamelyike szerint kell igazolni:

- a) Magyarországon vagy az Európai Unióban akkreditált vizsgáló laboratórium által elvégzett vizsgálati jelentés vagy a vizsgáló laboratórium ez alapján kiadott nyilatkozata,*
- b) a vonatkozó Eurocode szabványok alapján elvégzett tűzállósági vagy tűzvédelmi méretezés, a méretezésnek megfelelő kivitelezést igazoló felelős műszaki vezető építési napló bejegyzése,*
- c) szakértői intézet vagy akkreditált vizsgáló laboratórium igazolása alapján a felelős műszaki vezető építési napló bejegyzése,*
- d) a jogszabályi előírásoknak való megfelelés igazolására a felelős műszaki vezető építési napló bejegyzése, amennyiben az adott összetételű építményszerkezet tűzvédelmi teljesítményét a jogszabály vagy tűzvédelmi műszaki irányelv meghatározza,*
- e) az e törvény 47. § (2) bekezdés 26. pontja alapján kiadott miniszteri rendeletben meghatározott esetben a tűzvédelmi szakértő vagy a tűzvédelmi tervező nyilatkozata.*

Amennyiben építési termékek (szendvicspanel, gipszkarton, stb.) is beépítésre kerülnek azok teljesítmény állandóságát teljesítménynyilatkozattal kell igazolni, függetlenül attól, hogy azok esetlegesen egy építményszerkezet részét képezik, amely tűzvédelmi követelményeknek való megfelelését igazolták.

Azokban az esetekben, amikor az Európai Bizottság határozatot hozott egy termékről, vagy készletről, hogy azt építési termékként, vagy készletként kell kezelni, és rögzítette a teljesítményállandóság értékelés és igazolás rendszerét, az építési termék, vagy készlet, önmagában nem kezelhető építményszerkezetként, és nem alkalmazható a Ttv. 13. § (4) bekezdés a), vagy c) pontja. Ilyen Bizottsági határozat például az építési termékek megfelelőségének a 89/106/EGK tanácsi irányelv 20. cikke (2) bekezdése szerinti, a favázak és gerendák előre gyártott épületszerelvényeire vonatkozó igazolási eljárásáról szóló 1999. június 22-i 1999/455/EK bizottsági határozat.

Budapest, 2015. december 22-én.

Üdvözlettel:

Ejecs Ferenc t. ezredes
 főosztályvezető

Készült: 1 példányban
 Egy példány: 4 oldal
 Kapja: 1. Építkezők Országos Egyesülete (info@nyugodtepitkezes.hu), majd Irattár